

In hogere bescherming

Toelichting voor gespreksleiders

God dienen in de wereld van vandaag
Bijbelgedeelte: Daniël 1

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2009/2010 nr. 4

Belangrijk in dit hoofdstuk is vooral de opstelling van Daniël en zijn vrienden. Ze zijn geen toeschouwers, maar deelnemers. Ze geven gestalte aan hun geloof. Niet doordat ze de grote afwezigen zijn in allerlei situaties waarmee ze te maken krijgen, maar juist doordat ze heel duidelijk aanwezig zijn. En zo worden Daniël en zijn vrienden gezegend en zijn tot zegen voor de mensen om hen heen en zelfs voor het hele volk.

Die grondhouding is ook nu een sleutelgegeven. Gestalte geven aan je christen-zijn in een gesecculariseerde cultuur betekent niet dat je toeschouwer bent en (dus) afwezige op de plekken waar de beslissingen vallen en de dingen gebeuren. Christenen zijn geroepen om aanwezig te zijn, om deel te nemen aan het leven in de cultuur. Dat geldt juist ook als die cultuur in tal van opzichten god-loos is. Die houding betekent dat je zelf gezegend wordt en dat door jou heen anderen gezegend worden. De invloed van deze houding is groot, groter dan je soms kunt vermoeden. Wie had ooit kunnen denken dat vier gelovige jongeren zo'n grote en beslissende invloed zouden kunnen uitoefenen in het wereld rijk dat Babel heet?

Belangrijk is om hierover eens door te praten. Hoe zien we dit voor onze tijd?

De vermelding van Sinear is niet voor niets. Het is de oude naam voor Babel. Het herinnert ons aan de houding van de mensen vroeger al: 'laten we een toren bouwen tot in de hemel'. Die houding komen we hier opnieuw tegen: 'het grote Babel, dat ik gebouwd heb'. Jeruzalem - Babel dat is de grote tegenstelling die je de eeuwen door ziet. Het rijk van God en het rijk van de duivel.

De naamsverandering is geen aardigheid, niet een aanpassing aan de taal in Babel. Nee, er klonk in de namen van Daniël en zijn vrienden iets door van de naam van God. Dat moet anders. Ze moeten namen dragen waarin de roem van de afgoden van Babel doorklinkt. De koning wil ze een andere identiteit geven. Opvallend is echter dat die namen wel gegeven worden, maar dat ze later nooit door iemand zijn gebruikt. Zelfs de koning heeft Daniël altijd bij zijn oude joodse naam genoemd. Ze hebben kennelijk hun identiteit bewaard!

Al staan ze midden in het Babylonische leven, er zijn voor Daniël en zijn vrienden grenzen. Niet zozeer de joodse spijswetten als wel het feit dat deze spijzen aan de Babylonische goden waren gewijd, vormden het probleem. Ze wilden zich niet binden aan de goden van Babel.

Als het staan in een god-loze cultuur je innerlijk verontreinigt, als het consequenties met zich meebrengt die iets met jezelf, met je innerlijk doen, dan kun je niet mee blijven doen.

Dat stond voor Daniël van tevoren al vast (vers 8). Zijn keus had hij gemaakt. Al weet hij een creatieve oplossing te bedenken. En dan neemt hij in geloof een stap. Ergens ligt voor hem een grens. En God geeft hem wat hij nodig heeft (vers 9 en 17). Overigens: hij heeft steun aan zijn vrienden. We hebben de steun van elkaar, van de kring, hard nodig!